

NURKKAKUNTA

Päiväkodissa luodaan elämälle perustaa s. 4

Härmälä-Seuran tapahtumat suosittuja s. 6

Kuntosali ei ole punttien kolistelua s. 10

Salainen saari, ynnä muita kivoja paikkoja s. 14

Härmälä-päivän vetonaula oli
pomppulinna, mutta väkeä riitti
myös myyntikojuille.

HÄRMÄLÄ-SEURA RY

Johtokunta 2002

Puheenjohtaja

Lasse Kristeri
Lepolantie 53
33900 Tampere
puh. 2653 165

Varapuheenjohtaja

Pirkko Paulajärvi
Koivukuja 12
33900 Tampere
2650 327, 050 359 1379

Sihteeri

Risto Holopainen
Lepolantie 50
33900 Tampere
2653 042, 040 507 6404

Varainhoitaja

Raija Saramäki
Ojalankyläntie 12
33610 Tampere
3620 010, 040 551 5761

Jäsenet:

Timo Aho
Tammikuja 2,
33840 Tampere
2652 888

Alpo Friman
Härmälänkatu 30 A
33900 Tampere
2652 562

Aarno Ivendorff
Härmälänkatu 25 A4
33900 Tampere
2653 798

Markku Urhonen
Koelentäjänkatu 23
33900 Tampere
2656 236, 0500 721 316

Kokouskutsu Härmälä-Seura ry

Sääntömääräinen syyskokous pidetään
Kuuselan palvelutalossa, Nuolialantie 46 Tampere
Tiistaina marraskuun 26. päivänä 2002 klo 19.00
Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset syyskokouksen asiat.
Kokouksen alussa kahvitarjoilu,
Härmälän Pelimannit viihdyttävät

**Lisäksi lehtori, filtri Matti Leinonen kertoo
kaupunkiluonnosta, nivoutuen myös Härmälään**

Tervetuloa!
Härmälä-Seura ry
johtokunta

Altti Heinonen
Sarankatu 14,
33900 Tampere
2652 243, 040 573 9263

Varajäsenet
Markku Palttala
Eskonp.1 F,
33950 Pirkkala
3682 482, 2650 952

Arto Kauppinen
Varalankatu 13 C 11
33240 Tampere
2132 025, 314 44263

Seuran pankkitilin numero:
Nordea 215418-3988

Liittyminen Härmälä- Seuran jäseneksi

Härmälä-Seuran jäseneksi voi
liittyä joko sähköpostiosoitteessa:
harmalas@saunalahti.fi
tai soittamalla johtokunnan jäse-
nille.
Härmälä-Seuran verkkosivujen
osoite on:
[http://reimari.saunalahti.
fi/~harmalas/](http://reimari.saunalahti.fi/~harmalas/)
Johtokunnan jäseniltä saa myös
muuta tietoa yhdistyksen toimin-
nasta.

NURKKAKUNTA

Nurkkakunta on Härmälä-
Seuran toimittama kotiseutu-
julkaisu.

Lehti ilmestyy kaksi kertaa
vuodessa marras- ja touko-
kuussa.

Päätoimittaja:

Risto Holopainen
Lepolantie 50
33900 Tampere
2653 042, 040 507 6404
risto.holopainen@kolumbus.fi

Toimitusryhmä:

Lasse Kristeri
Markku Palttala
Pirkko Paulajärvi

Paino:

Domus-Offset Oy
Teiskontie 9
33500 Tampere
puh. 3141 1000
domusoffset@domusoffset.fi

Jakelu:

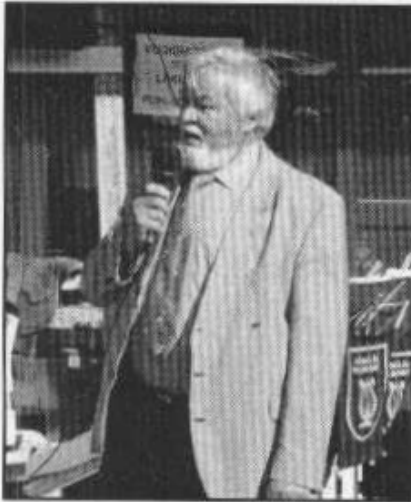
4 750 kpl
Hatanpään, Rantaperkiön,
Härmälän ja Sarankulman
kaupunginosien alueille.

Taitto:

Risto Holopainen

Ilmoitushinnat:

1/1 sivu	420 euroa
1/2 "	220 e
1/4 "	120 e
1/8 "	70 e

Lasse Kristeri
Härmälä - Seuran
puheenjohtaja

LÄMMIN KESÄ VAIHTUI SYKSYN KOLEUTEEN

■ Pitkä lämmin kesä vaihtui niin nopeasti kylmäksi syys-
sääksi, että sitä on vaikea uskoa todeksi eikä oikein osaa
päättää mitä panisi päällensä ulos mennessä. Näinkö pian
vuoden keskilämpötila korjautuu keskimääräiseksi, eikä
siihen tarvitakaan talven kovia pakkasia?

Vaikka olikin kesä ja lämmintä, ei Härmälä - Seura siitä
huolimatta toimimatta ole ollut; on tehty perinteinen ke-
säretki, kävelty historiallisella huvilarannikolla, vietetty
Härmälä - päivää - muun muassa. Härmälä - päivään olim-
me kutsuneet myös muita paikallisia yhdistyksiä esittäyty-
mään; useita olikin paikalla. Syksyn tullen on taas siirrytty
vakavampiin toimiin.

Liikenne puhuttaa edelleen

Liikenteen ongelmista on Tampereella kesän ja syksyn
aikana kirjoitettu lehdissä palstametreittäin. Kysymykse-
sä on ollut lähinnä keskustan ja Paasikiventien liikenne-
järjestelyt tunneleinen, mutta suuren osan kirjoittelusta
on saanut myös Lakalaivan - Pitkänien - Ylöjärven väli-
sen moottoritien rakentaminen. Tästä meidän alueemme
meluhaittakohteen poistamisesta, eli toisen ajoradan rak-
entamisesta, ei vielä näytä tulevan mitään, vaikka pai-
kalliset isokenkäiset niin kuntien kuin valtionkin taholla
pitävät sitä aivan välttämättömänä. Eivät päättäjät tieten-
kään paljon meidän meluhaittojamme ajattele, kysymys on
elinkeinoelämälle tärkeästä kuljetusten sujuvuudesta.

Moottoriliikennetien läheisyydessä asuvia asia kosket-
taa sikäli, että kun moottoritietä ei tehdä, ei Tiepiirin mu-
kaan myöskään melusuojuuksia rakenneta. Tästä Härmälä-
Seura on toista mieltä, ja tarkoitus onkin jos rakentamisen
siirtyä hamaan tulevaisuuteen, vaatia uudelleen väliaikaisten
melukaiteiden aikaansaamista.

Hyväkin härmäläisten liikkumiselle kuuluu: Hatan-
pään valtatie on saatu nelikaistaiseksi ja Lahdenperän sil-
tatöistäkään ei enää kauan ole haittaa. Liikennemelua vä-
hentää osaltaan Ilmailunkadun monttukohtien korjaustyöt,
jotka ovat parhaillaan käynnissä. Mitä vaikuttanee taas uu-
sien myymälätilojen valmistuminen keväällä Partolan alu-
eelle?

Terveystenhoito samoin

Toinen yleinen puheenaihe kaupungissa tällä hetkellä
on vanhusten- ja terveydenhoidon huono tilanne. Tämän-
kin aiheen kohdalle päättäjät ovat - vaalien läheisyydestä-
kö johtuen - liikuttavan yksimielisiä siitä, että "jotain tart-
tis tehdä". Tampere ei kuitenkaan tässä suhteessa liene maan
huonoimpia ja me härmäläläisetkin pääsemme perushoitoon
suhteellisen lyhyellä jonottamisella. Uusia virkojakin ol-
laan perustamassa. Asia erikseen on erikoissairaanhoido, jos-
sa jonot ovat pitkiä. Seuratkaamme tilannetta nähdäksem-
me pitävätkö kauniit puheet ja lupaukset paikkansa vaalien
jälkeen.

Mielipiteet otetaan huomioon

Usein väitetään, ettei kansalaisia tai yhteisöjä kuulla
päätöksenteossa tai päätösten valmistelussa, josta syystä
mielipiteitä ei juuri kannata esittääkään. Näin varmaan mo-
nissa tapauksissa asianlaita on, mutta päinvastaisestakin on
näyttöä. Esimerkiksi aluettamme koskeneissa kaava-asiois-
sa Härmälä-Seuralta on pyydetty lausuntoja ja päätösten pe-
rusteluissa on sen mielipiteisiin eräissä tapauksissa jopa ni-
meltä mainiten viitattu.

Se tuntuma, etteivät viranomaiset tee juuri niin kuin
minä haluan, johtuu usein siitä, että monet muut näkevät
asian toisin!

Härmälä - Seura tulee vastaisuudessaakin esittämään päät-
täjille ja asioitten valmistelijoille paikallisia näkemyksiä
pyydettyäessä - jopa pyytämättäkin.

Kerro Sinä seuran johtokunnan jäsenille mieltäsi askar-
ruttavista alueemme asioista, pohditaan niitä yhdessä. Mm.
seuran yleiset kokoukset ja keskustelutilaisuudet on tarkoi-
tettu juuri tätä varten.

Ellet vielä ole Härmälä - Seuran jäsen, liity seuraamme
ilmoittautumalla jollekin seuran johtokunnan jäsenelle.

Toivotan Härmälä - Seuran puolesta lukijoille oikein hy-
vää syksyn jatkoa ja talvea!

Tavataan syksyn ja talven mittaan seuran kokouksissa ja
tilaisuuksissa, ja tämän lehden muodossa jälleen keväällä.

LASSE KRISTERI

Leikki sujuu päiväkodin pihalla, mutta ti käteenkin on aina tulijoita.

Päiväkodissa luodaan elämälle perustaa

"Jos rahaa olisi enemmän käytettävissä niin sijoittaisin sen ehdottomasti ryhmäkokojen pienentämiseen. Ryhmäkoko on suoraan suhteessa siihen miten paljon aikaa lapselle pystytään antamaan," sanoo Härmälän päiväkodin johtaja Sirpa Mäkelä.

Härmälän päiväkotirakennuksena saa johtaja Sirpa Mäkelältä kiitosta siitä, että se on alun perin suunniteltu päiväkodiksi. Rakennus on pian 20 vuotta vanha, mutta se on edelleen hyvin toimiva. Remonttia tietysti jo kaivataan eri kohteissa. Päiväkodissa työskentelee 29 henkeä, kolmea keittiöhenkilökuntaan kuuluvaa ja kahdeksan siivoojaa lukuun ottamatta lasten parissa. Lapsia päiväkodissa on noin 130 jaettuna seitsemään ryhmään. Alle kolmivuotiaiden ryhmässä on 13 lasta ja yli kolmevuotiaiden 23 lasta. Jokaisessa ryhmässä on kolme aikuista, joko yksi lastentarhanopettaja ja kaksi lastenhoitajaa tai päinvastoin.

Lepolan päiväkodissa paikkoja on 60-70 ja uudessa Tuomikujan päiväkodissa saman verran. Alueellisesti tilanne on hyvä ja kaikki lapset pääsevät suurin piirtein sinne minne toivotaan. Vihilähdessä on lisäksi Kukkapellon päiväkotit, jossa on myös ns. iltaryhmä joka on auki iltayhdeksään. Kolmivuorotyötä tekevät joutuvat viemään lap-

set kaupunkiin. Aina auki olevia päiväkotia on kolme, keskustassa, Hervannassa ja Tammelassa.

Ryhmäkoko

Sirpa Mäkelän mukaan ryhmäkoot ovat Tampereella hieman suurempia kuin monessa muussa kunnassa. Ne ylittävät myös ne normit mitkä päivähoitolaki ja -asetukset määrittelevät. Laki määrittelee kolmen aikuisen ryhmään 21 lasta Tampereen 23 lapsen sijaan.

Härmälään on vasta avattu uusi Tuomikujan päiväkotit. Kysymykseen siitä onko uusi päiväkotit helpottanut tilannetta, Sirpa Mäkelä naurahtaa: "Tampereella hoitoon tulevien lasten määrä on vähentynyt ja nyt olisi ollut herkullinen tilanne pienentää lapsiryhmiä ja ottaa edellä mainitut ylipaikat pois, mutta Tampereellapa ei tehdäkään niin vaan säästetään ja tiivistetään. Henkilökuntaa siirrellään paikasta toiseen ja osastoja suljetaan. Tiivistetään niin paljon, että taas on jokaisessa ryhmässä 23 lasta." Ryhmäkoosta on keskusteltu päättäjien kanssa, mutta heidän mielestään ryhmäkokojen pienentäminen vaatisi kahden uuden päiväkodin rakentamisen ohj investointisuunnitelmien eikä siihen ole varaa.

Kaikki tutkimukset todistavat että mitä suurempi ryhmä on sitä rasittavampi se on lapsille. Toisaalta taas vaaditaan että lapset täytyy huomioida yksilöllisesti ja huomioida kuka minkilaista tukea tarvitsee tasapainoiseen kehittymiseen. Sirpa Mäkelä sanoo että nämä kaksi asiaa lyövät toisiaan korval-

Lapset suhtautuvat ja sopeutuvat päivähoitoon hyvin yksilöllisesti, vanhempien epävarmuus heijastuu hyvin herkästi lapseen, sanoo Sirpa Mäkelä.

le, mahdollisuuksia yksilöllisempään hoitoon ei ole.

Sopeutuminen

Osa lapsista tulee päiväkotit jo alle viisivuotiaana, heti äidin äitiysloman päätyttyä. Suurin osa aloittaa noin vuoden vanha. Pienimpien kanssa päiväkotit tuloa harvinaisena yhdessä vanhempien kanssa niin, tulo olisi mahdollisimman pehmeä. Sirpa Mäkelä korostaa että vanhempien tulisi

rata viikko tai pari aikaa, että lapsi ehtii tutustua ympäristöönsä ja hoitajiin. Lapset niin kuin vanhemmatkin suhtautuvat ja sopeutuvat hyvin yksilöllisesti, vanhemman epävarmuus heijastuu hyvin herkästi lapseen. Pienet itkukaudet menevät yleensä hyvin nopeasti ohi.

On lapsia joiden on vaikea sopeutua isoon ryhmään ja heille on Härmälässä räätälöity ns. integroitu pienryhmä. Ryhmän lapset ovat yli kolmivuotiaita ja heidän päiväohjelmansa poikkeaa hieman isompien ryhmien ohjelmasta. Eräs vaihtoehto lapsille jotka viihtyvät paremmin pienissä ryhmissä on myös perhepäivähoito. Päiväkotimaksut määräytyvät tulojen ja perheen koon mukaan, mutta katto on 200 euroa.

Vuorovaikutus

Jos varhaislapsuudessa luodaan perustaa myöhemmälle elämälle niin nuorena kuin aikuisenakin. Muutaman vuoden ikäisenä koettut asiat seuraavat koko loppuelämän. Sirpa Mäkelä sanoo että heillä on virkavastuu ottaa selvää, puuttua ja auttaa jos joku lapsista alkaa käyttäytyä rauhottomasti ja aggressiivisesti. Ensimmäiseksi tietysti keskustellaan vanhempien kanssa ja selvitetään johtuuko rauhottomuus ehkä päiväkodissa koetuista asioista, tai miten kotona menee. Mahdollisimman varhainen puuttuminen on lapsen parhaaksi ja yhteiskunnallisestikin kaikista edullisista.

Vanhempien kanssa kuulumisia vaihdetaan tietysti päivittäin ja lisäksi on syksyisin ja keväisin ns. vanhempien vartti eli varataan aika keskustella yksilöllisesti vanhempien kanssa lapsesta. Esiopetusikäisille tällainen tapaaminen on velvoitettu ja siinä luodaan esiopetusvuodelle selkeät tavoitteet. Esimerkiksi mihin asioihin tulisi erityisesti kiinnittää huomiota koulun aloittamista silmillä pitäen. Tietysti vanhemmat voivat varata keskusteluaikaa koska tahansa jos selaista tarvetta ilmenee.

Pitkiä päiviä

Päiväkodin päivä on pitkä eli aamukuudesta iltakuuteen ja nämä kolme aikuista vuorottelevat siten, että yksi tulee aamuun ja päivä-aikaan kaikki kolme ovat paikalla ja yksi jää iltavuoroon. Lapsilla joiden vanhemmilla on

työaika esimerkiksi seitsemästä neljään, saattaa olla pitempi päivä kuin hoitajilla.

Lastentarhan opettajien ja lastenhoitajien työ on Sirpa Mäkelän mukaan hyvin intensiivistä, lasten kanssa on oltava tiysillä, syrjään ei voi vetäytyä. Aina on vastattava heti, lapsi ei jaksaa odottaa. Hoitajien vaihtuvuus on hyvin vähäistä ja vuorotteluvapaa on hyvä henkireikä välillä ladata akkuja ja vaikkapa opiskella. Työtä jaetaan aina kolmen kesken. Päiväkotiyhteisönä on hyvin positiivinen ja lasten kanssa työskentely on palkitsevaa. Vaativuutta lisää että ainut työkalu olet sinä itse Sirpa Mäkelä kiteyttää.

RISTO HOLOPAINEN

PARTURILIIKE

Ritva Hemmilä
Taunonkatu 2, Härmälä

Ma, ke, pe 9.00-17.00 TIISTAI 11.00-19.00

To 9.00-15.00 La suljettu

ILMAN AJANVARAUSTA

**HÄRMÄLÄN
APTEEKKI**
Nuolialantie 31
puhelin 265 0576

Härmälän Kioski Oy
Tarmonkatu 4
puh. 2653 719

- elintarvikkeet
- matkakortin lataus
- veikkaus, ym.

**HÄMEEN
AUTOKATSASTUS OY**

Nuutisarankatu 8 Puh. 03 - 234 0400
33900 Tampere Fax 03 - 234 0410

TAPAHTUMAT YLEISÖMENESTYKSIÄ

Härmälä-Seuran vuoden mitaan järjestämässä tilaisuudessa on ollut runsaasti väkeä. Periaatteena on ollut järjestää asiaa ja ajanvietettä. Kansalaisten osallistumisen tärkeyttä korostetaan monissa yhteyksissä, toimintansa kautta Härmälä-Seura pyrkii tätä ajatusta toteuttamaan.

Paneeli

Maaliskuussa pidetyn kevätkokouksen yhteydessä järjestetyssä liikenne- ja kaavoitus-suunnitelmia koskevassa paneelikeskustelussa pääaiheeksi nousi Härmälän läpikululiikenne.

Vastaajiksi oli kutsuttu Tampereen kaupungin kaavoitusarkkitehti Ritva Kangasniemi, suunnitteluinsinööri Risto Wilgren, Hämeen tiepiirin liikennejärjestelmävaltuutettu Juha Sammallahti ja Pirkkalan kaavoitusjohtaja Pekka Harstila. Kyselypuolella oli noin 50 henkeä. Puhetta johtateli Härmälä-Seuran puheenjohtaja Lasse Kristeri.

Keskustelu oli vilkasta, mutta aivan loppuun tieratkaisuja ei tällä porukalla saatu, ehkä kuitenkin välitettyä joitakin ajatuksia päättäjille.

Turvallisuuspäivä

Härmälä-Seura osallistui eri yhdistysten järjestämään turvallisuuspäivään 20 huhtikuuta Härmälän koululla. Turvallisuuspäivä veti

Härmälän koulun vanhempainyhdistyksen ja Härmälässä toimivien yhdistysten yhteistyönä toteutettua Turvallisuuspäivää vietettiin 20 huhtikuuta Härmälän koululla. Vasemmalla.

Härmälä-Seuran teki huhtikuussa retken Helsinkiin, tässä ollaan tutustumassa Eduskuntaan. Lisäksi käytiin uudistuneessa Kansallismuseossa.

runsaasti väkeä, lapsia osallistui tapahtumaan ilahduttavan runsaasti. Moni lapsi kuin myös aikuinen sai tietoisuuden turvallisuudesta monelta elämän alueelta.

Ohjelmaa oli runsaasti niin koulun sisällä kuin koulun pihallakin. Palo- ja poliisitoimi, tulli, Punainen risti, vakuutus ja VR esittelivät toimintaansa. Myös kauppa käytiin, hernesoppa ja ohukaiset kelpasivat hyvin.

Retki pääkaupunkiin

Huhtikuussa Härmälä-Seura teki retken Hel-

sinkiin, jossa kohteina olivat Kansallismuseo ja Eduskunta. Kansallismuseossa tutustuttiin oppaan johdolla remontinjalkeisiin, uudistettuihin näyttelyihin.

Eduskunnassa tutustuttiin taloon ja kierroksen jälkeen seurattiin kyselytuntia, jonka pääaiheina sillä kertaa olivat hallituksen terveysohjelma ja Suomen Nato-suhteet. Vierailun emäntänä toimi kansanedustaja Marja Tiura.

Flooran päivä

Flooran päivää, perinteistä kevään juhlaa vietettiin Kuuselan palvelutalossa 13.5. Musiikillisessa illanvietossa esiintyivät mm. Härmälän Pelimannit ja Härmälän ja Hatanpään koulujen oppilaat. Lopuksi oli tanssia kuten kunnon illanviettoon kuuluu.

Kesäretki

Elokuun puolessa välissä toteutettu kesäretki Forssan seudulle veti täyden bussillisen väkeä. Tyykkylän kiertojelulla tutustuttiin kaupungin oppaan johdolla Forssan histori-

Härmälä-Seura

Härmälä-Seuran nimi on siinä suhteessa harhaanjohtava että seura toimii huomattavasti laajemmalla alueella kuin vain Härmälässä. Toiminta-alue on sama kuin tämän lehden jakelualue eli Hatanpään, Härmälän, Rantaperkiön ja Sarankulman kaupunginosat. Seura on kotiseutuyhdistys, jonka tarkoituksena on toimia mm. alueen asukkaiden ja eri yhteisöjen yhdysseitienä sekä työskennellä alueen oma-aloitteisuuden ja viihtyisyyden lisäämiseksi. Seura tekee mm. aloitteita ja esityksiä ja pyrkii näin vaikuttamaan päätöksiin jotka koskevat alueen suunnittelua ja kehittämistä. Seura järjestää retkiä, kokouksia ja esitelmätilaisuuksia.

Seuraan voi liittyä helposti esimerkiksi seuran järjestämässä eri tilaisuuksissa tai ottamalla yhteyttä puheenjohtajaan, sihteeriin tai muihin toimihenkilöihin, yhteystiedot löytyvät sivulta kaksi. Jäsenmaksu on 5 euroa.

Seuran seuraava tilaisuus on syyskokous joka pidetään Kuuselan palvelutalossa, Nuolialantie 46, tiistaina marraskuun 26. päivänä 2002 klo 19.00. Lisäksi lehtori, fil.tri Matti Leinonen kertoo kaupunkiluonnosta, liittyen myös Härmälään

aan ja nykypäivään. Kutomoalueella, Finlaysonin tehtaanmyymälässä raha vaihtoi omistajaa ja lakanat, tyynyliinat ja pyyhkeet tekivät kauppansa.

Mielenkiintoinen oli myös tutustuminen Mustialan entiseen kuninkaan kartanoon. Sen historia alkaa jo vuodesta 1556, kun Tammelan emopitäjän Mustialan kylän maista muodostettiin kuninkaankartano kruununvoudin asuinpaikaksi. Vuonna 1840 Mustialassa käynnistyi maamme ensimmäinen maatalouskoulu. Siitä lähtien Mustialassa on annettu eritasoista maatalousopetusta. Mutta Mustialassa pannaan myös olutta, sitä pääsi maistelemaan vanhassa viljamakasiinissa sijaitsevassa oluttu- pa Isossa Piipussa.

Härmälä-päivä

Syyskuun ensimmäisenä päivänä Rimin piha-alueella järjestetty Härmälä-päivä oli varsinainen yleisömenestys. Sadat ihmiset kiertelivät katselemaan ja tietysti myös ostamassa kirpputorimyyjiltä tarpeellista ja tarpeetonta.

Martat, leijonat, partiolaiset, kirkko. Oma- kotiyhdistys, kaikki olivat edustettuina. Makkara, kahvi, letut, hernekeitto, kaikki teki kauppansa ja osa loppui jopa kesken. Ehkä kaikkein suosituin oli kuitenkin pomppulinna, pomppijoita riitti koko tilaisuuden ajaksi. Lapsille oli lisäksi ponijuhla. Puheita- takin pidettiin, mutta ei pitkiä.

Mustialan rehtori valottamassa retkeläisille pikapaloja Mustialan pitkistä ja värikkästä historiasta. Mustialan kierros kuului Forssaan suuntautuneen kesäretken ohjelmaan.

Härmälä-päivän ohjelma ja tarjonta kiinnostivat yleisöä. Rimin piha-alueelle kerääntyi väkeä varsin mukavasti ja kauppaakin tehtiin.

RIMI

Kun kaupassakäynti ei ole suurin intohimosi.

Avoinna: ti - to 16 - 01
pe - su 12 - 03

karaoke pe - la

asiakkaille ilmainen biljardi,
maukkaat pizzat.

Players Housen asiakaskunta on laaja,
sovit varmasti sekaan,
myös kaikenlaiset juhlat järjestyvät.

Nuolialant. 48, Härmälä
puh. 265 1201

VASKIKODIT

koteja seniori-ikäisille

Ikääntyvien ihmisten asumiseen ja selviytymiseen omassa kodissa mahdollisimman pitkään on viime vuosina alettu kiinnittää entistä enemmän huomiota. Vaskikodit on yksi vaihtoehto.

Vaskikodit hankkeen suunnittelu käynnistyi vuonna 1997. Tarkoituksena oli selvittää ja luoda asumismalli joka soveltuisi seniori-ikäisille, oma-toimiseen asumiseen kykeneville. Perustettu Pro Vaskikodit-yhdistys ry ja sen jäsenet tekivät esiselvitys- ja suunnittelutyön vuosien 1997 - 1999 aikana. Asukastoimikunnan puheenjohtaja Hilikka Saarentaus mukaan Suomessa ei ollut yhtään vastaavaa senioritaloa kun Vaskikotia alettiin suunnitella, nyt on hankkeilla kymmeniä vastaavia kohteita eri puolilla Suomea.

Pilottihanke sai nimekseen Vaskikodit-hanke ja sen tavoitteena on asuminen omassa kodissa lähes loppuun saakka toinen toistaan tukien. Hatanpään puistokujan varrelle vuoden 2000 lopulla noussut Vaskikodit-asumisyhteisö koostuu kolmesta kerrostalosta, joissa on yhteensä 96 huoneistoa ja noin 130 asukasta. Omarahoitteiset asunnot on tarkoitettu seniori-ikäisten, vähintään 58 vuotta täyttäneiden eläkeläisten käyttöön. Eläkkeellä olo ei kuitenkaan ole ehdoton vaatimus. Asunto-osakkeet myydään Pro Vaskikodit-yhdistyksen jäseneksi hyväksytyille. Yhdistykseen voi kuulua vaikka ei asuisikaan Vaskikodissa, mutta aikomuksena ehkä joskus muuttaa. Heille tiedotetaan myynnissä olevista asunnoista ensimmäisenä.

Palveluja

Hilikka Saarentaus kertoo asuntojen hintojen olevan hyvin vertailukelpoisia vapaisiin markkinahintaisiin asuntoihin. Tavallisen hoitovastikkeen lisäksi on erillinen ns. palveluvastike, jonka avulla hoidetaan mm. henkilökunnan palkkaus ja yhteiset tilat ja hankinnat niihin, kuten esim. kerhohuoneisiin ja kuntosaliiin. Vaskipalvelussa on kaksi kokopäiväistä työntekijää, palvelupäällikkö ja palveluhoitaja, jotka ohjaavat ja neuvovat asukkaita löytämään sen oikean "palveluluokun".

Vaskipalvelun valitsemat ja hyväksymät yritykset tarjoavat asukkaille mm. kotisairaanhoito- ja kodinhoitopalveluja. Tarjolla ovat myös fysioterapeutin ja yksityislääkärin palvelut. Asukas voi ostaa palveluja tarpeidensa mukaan. Hatanpään terveysasema sijaitsee 200 metrin etäisyydellä.

Asukastoimikunnan puheenjohtaja Hilikka Saarentaus ja Vaskikodissa alusta lähtien asunut Raimo Numminen vakuuttavat viihtyvän Vaskikoti-asumisyhteisössä hyvin.

Talossa on kaikille avoin kahvila ja lounasravintola Vaskitähti, jossa voidaan järjestää myös perhejuhlat ja yksityistilaisuudet.

Kun asukkaiden keski-ikä on hieman yli 70 vuotta niin monenlaista avustamista tarvitaan. Läheskään kaikki eivät erityisavustamista tarvitse, mutta Hilikka Saarentaus korostaa, että on hyvä tietää että sitä on saatavissa kun tarve tulee.

Vaskikodissa alusta lähtien asunut Raimo Numminen kertoo, että vaihtuvuutta yhteisössä on jonkun verran etupäässä siksi ettei enää pystytä oma-toimiseen asumiseen huolimatta, mutta on myös tapauksia ettei ole sopeutunut yhteisöön. Itse hän kertoo olevansa kovasti tyytyväinen asumiseen Vaskikodissa ja sen muassa tuomiin mukavuuksiin.

Hilikka Saarentaus pohtii yleensäkin ikääntyneiden asumisratkaisuja, hänen mukaansa olisi hyvä muuttaa aikaisemmin mitä yleensä tehdään, ettei muutoksesta vanhana tulisi liian raju, esimerkiksi että muutetaan isosta asunnosta yhteen pieneen huoneeseen.

Turvallisuutta

Turvallisuuteen taloissa on kiinnitetty erityistä huomiota, mm. kulkuaukot on mitoitettu pyörätuolilla liikkumista silmällä pitäen, huoneistokohtaisessa käytössä on tietoliikenneverkko ja neljä tiedotuskanavaa, tarpeen vaatiessa on saatavilla aktiivinen turvaranneke. Pääsisäänkäynneissä ja autotalleissa on turvakamerat.

Asukastoimikunta järjestää runsaasti

erilaista toimintaa, mm. yhteisiä jumppapetkiä, aivovoimistelua, esitelmätilaisuuksia ja retkiä. Harrastustoiminta toteutetaan asukastoimikunnan ja Vaskipalvelun kanssa yhdessä.

Raimo Numminen mukaan yhteisiin rientoihin osallistutaan niin kuin yleensäkin, on aktiivisia osallistujia ja sitten niitä jotka eivät käy yhteisissä tilaisuuksissa lainkaan. Ketään ei vaadita osallistumaan, mutta yhteisöllisyyttä ja toisista välittämistä korostetaan.

RISTO HOLOPAINEN

KYMPPI Hatanpäästä elintarvikkeet, makeiset, postimerkit, virvokkeet, oluet ja tottakai omassa paistopisteessä paistetut leivonnaiset, leivät ja muut pikkusuolaiset!

POIKKEA KYMPILLE NAUTTIMAAN MUKI TUORETTA KAHVIA!

KYMPPI Hatanpäässä on myös VEIKKAUS! Veikkauksen kaikki pelit Kenosta Luontoarpan, tule kokeilemaan onneasi!

**AVOINNA
ARK 7-22
LA-SU
10-22**

**HATANPÄÄ
KAUPPIAS PIRJO PAJUNEN**

Hatanpään puistokuja 22 C,
33900 TAMPERE, puh. (03) 3134 0359

ASTA 8.-10.11.2002

RAKENTAMISEN JA ASUMISEN MESSUT
Tampereen messukeskus Pirkkahalli
pe klo 10-18 • la ja su klo 10-17

Trendinä
**viihtyminen
sisustaminen**

Rakentamisen ja asumisen
Asta-messuilta löydät paljon
myös kodin sisustamisen ideoita.

Aikuiset 10 e
Ryhmälippu 47e (min. 15 hlöä)
Lapset 5 e (7-15 v.)
Perhelippu 23 euroa (2 aikuista ja 1-4 lasta)
Samalla lipulla saman päivän aikana myös
Lapsiperhe- ja Keräily-messuille

**Tampereen
Messut**
Tampere Trade Fairs
www.tampereenmessut.fi

2003 messuohjelma

Sportec • 3.-4.4.

Liikuntapaikkojen rakentamisen, varustelun ja
kunnossapidon ammattimessut

Gymtec • 3.-4.4.

Kuntosalien ja terveysliikunnan ammattimessut

Cleantec • 3.-4.4.

Kiinteistönhoidon ja puhtaanapidon ammattimessut

Kiinteistöt ja talotekniikka • 3.-4.4.

Kiinteistö- ja talotekniikka-alan ammattimessut

**Vene ja moottoripyörä, Polkupyörä
ja Kesäpaikka • 12.-13.4.**

Vapaa-ajan messutapahtuma

Keräily • 12.-13.4.

Antiikin ja keräilyesineiden osto- ja myyntitapahtuma

Kangasmessut • syyskuu

Messut alan ammattilaisille

Alihankinta • 17.-19.9.

Teollisuuden alihankinnan ammattimessut

Hitec • 30.9.-2.10.

Tietotekniikan ammattimessut

Hydrauliikka ja pneumatiikka • 30.9.-2.10.

Hydrauliikka- ja pneumatiikka-alan messut

Asta • 7.-9.11.

Rakentamisen ja asumisen messut

Lapsiperhe • 8.-9.11.

Lastenhoidon- ja tarvikkeiden erikoismessut

Kokonainen • 8.-9.11.

Messut Naisille

Keräily • 8.-9.11.

Antiikin ja keräilyesineiden osto- ja myyntitapahtuma

Avoin Future • 11.-12.11.

Ura- ja koulutusmessut

Kädentaidot • 14.-16.11.

Käsi- ja taideteollisuusmessut

Kivimessut • 14.-16.11.

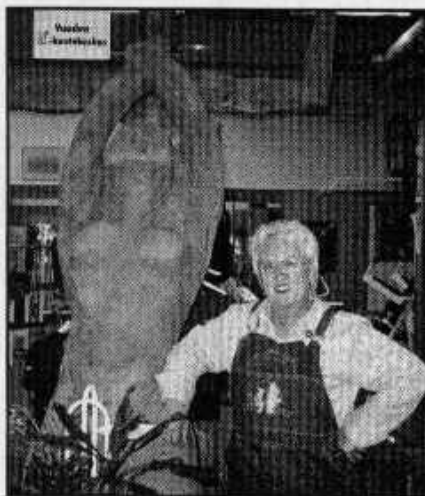
Kansainväliset koru- ja kivimessut

Muutokset mahdollisia.

**Tampereen
Messut**

Tampere Trade Fairs

Tampereen Messut Oy
Kehräsaari, PL 163, 33201 Tampere
Puh. (03) 251 6111, faksi (03) 212 3888
www.tampereenmessut.fi
e-mail info@tampereenmessut.fi

Jääkiekkoilija Kalle Kyliähti on hyvässä seurassa, vieressä fysioterapeutti Anne Rapola poseeraa ohjaavansa rullaluistelumestari Mari Kaivantoa.

Eva Kaivannon mukaan asiakkaat tulevat Kunto-Partolaan hyvin laajalta alueelta, ympäristökuntia myöten.

KUNTOSALI EI OLE PUNTTIEN KOLISTELUA

"Liiku enemmän ja syö vähemmän, jos haluat laihtua" sanoo Kunto-Partolan Eva Kaivanto

Kunto-Partola Härmällä rajalla, mutta kuitenkin Pirkkalan puolella sijaitseva kuntokeskus on perustettu jo toistakymmentä vuotta sitten, jolloin aluetta hallitsivat avarat peltomaisemat. Maisemat ovat muuttuneet kymmenessä vuodessa rajusti, uudet asuinalueet ja suuret liikekeskukset ovat tuoneet alueella vilskettä. Kuntokeskustakin on pitänyt laajentaa asiakaskunnan kasvaessa. Eva Kaivanto kertoo, että asiakkaat tulevat hyvin laajalta alueelta, ympäristökuntia myöten. Hän kehuu paikkaa liikenteellisesti erinomaiseksi ja korostaa ettei parkkipaikkaa tarvitse etsiä.

Ohjatusti

Kunto-Partolan asiakaskunta koostuu ihmisistä jotka hakevat hyvää työkykyä ja mielihyvää hyvästä kunnosta. He ovat ihmisiä jotka haluavat ennalta ehkäistä fyysisistä ja psyykkistä rappeutumista. Kysymykseen

miksi ihmisen pitää tulla maksulliselle kuntokeskukselle kun hiihtoa, pyöräilyä, hölkkää ja yleensä liikuntaa voi harrastaa aivan ilmaiseksi ulkona raikkaassa luonnossa Eva Kaivanto löytää monta vastausta: "Kuntosaliharjoitus ja jumppa ovat hyviä kuntoilumuotoja, mutta ihmisten pitää liikkua myös ulkona. Kaikissa lajeissa tarvitaan lihaskuntoa ja koordinaatiokykyä, kehon hallintaa ja niiden kohentamiseen kuntosali on paras, täällä sen harjoittamisen voi aloittaa turvallisesti ja ohjatusti." Eva Kaivanto sanookin ettei kuntosaliharjoittelua pitäisi aloittaa ilman opastusta ja varsinkin miehet haluavat usein aloittaa liian rajusti ja liian suurilla painoilla, jolloin vahinkojen riski kasvaa.

Monipuolisilla jumppatunneilla on eri ikäisiä miehiä ja naisia ja porukassa liikkuminen on aina hausempaa kuin yksin. Kuntokeskuksen tilat ja laitteet on tarkastettu asianmukaisesti ja ne ovat oikein käytettyinä turvallisia. Kunto-Partola on Suomen Kuntourheiluliiton suosittelema kuntokeskus, jonka suosituksen saavat vain kuntokeskukset joilla on ammattiohjaajat ja asianmukaiset tilat. Kunto-Partola työllistää kokopäiväisesti 3 kuntosaliohjaaja ja 2 fysioterapeuttia.

Monipuolisesti

"Jokaisella ihmisellä on jonkinlainen ajatus siitä miksi hän tulee kuntosalille ja jumppalle ja mitä hän tavoittelee ja sen ajatuksen ja toiveen toteuttamisessa ohjaaja voi auttaa löytämään oikeanlaisen kunto-ohjelman." Kysymykseen löytyisikö ohjelmaa jos ja kun ihminen haluaisi tulla hyvän näköisesti Eva Kaivanto vastaa filosofisesti, että hyvän näköisyys kumpuaa ihmisen sisästä ja hyvä fyysinen kunto ja terveys antavat ihmiselle itsevarmuutta joka heijastuu myös ulospäin.

Kunto-Partolasta löytyy noin neljäkymmentä eri harjoituspistettä, joita ei ole tarkoitus kerralla käydä läpi vaan suunniteltuun ohjelmaan kuuluu 8-12 erilaista liikeharjoitusta. Monipuolisen harjoituksen saa kun yhdistää kuntosaliharjoittelun ja ohjatun musiikkiliikunnan eli jumpan. Kuntosalin harjoitusohjelmaa vaihdellaan asiakkaan toiveiden ja tavoitteiden mukaan ja näin kuntoilu saadaan monipuoliseksi ja kiinnostavaksi.

Harjoittelu pari kertaa viikossa pitää olemassa olevan kunnan yllä, mutta kun harjoituskertoja lisätään kolmeen neljään kertaan viikossa niin kunto alkaa jo parantua. Tehokas harjoittelu voi ajallisesta olla kerralla noin 45 - 60 minuuttia, mutta asiakkaat saattavat viettää salilla montakin tuntia koska sali on myös tuttuun kohtauspaikka. "On paljon ihmisiä jotka ovat käyneet täällä aivan alusta asti eli kuntoilusta on tullut heille elämäntapa. Niin sanottujen bodareitten kohtauspaikka tämä sali ei ole," Eva Kaivanto korostaa.

Kaikille

Kuntosaleista on vieläkin paljon väärää mielikuvaa ja käsityksen, että kuntosalille tulijan pitäisi olla nuori ja kaunis, kiinteä ja lihaksikas, tai että pitäisi ensin laihtuttaa, Eva Kaivanto tyrmää täysin. "se on aivan väärä käsitys ja esimerkiksi tämän salin asiakaskunta muodostuu ihmisistä jotka haluavat elää tasapainoista elämää hyvässä kunnossa. Ikäjakautta on 15 - 82 vuoden välillä." Liian lihaviksi itsensä tunteville Eva Kaivannolla on yksinkertainen neuvo: "syö vähemmän ja liiku enemmän." Myös työttömille Kaivanto suosittelee kuntosalia, sillä esimerkiksi aamupäivän kortti maksaa kuukaudessa vain 37 euroa ja sillä saa käydä joka päivä, kaikki laitteet ovat käytettävissä ja siihen kuuluu myös sauna. Sali on hyvä vaihtoehto televisiolle tai kaljakuppilalle.

Parasta palautetta Eva Kaivannon mukaan on kun samat asiakkaat käyvät vuodesta toiseen, tai kun ihmiset tulevat töiden jälkeen salille stressaantuneina ja lähtevät selvästi rentoutuneina kotiin, ehkä vain tunnin kuntoilun jälkeen.

RISTO HOLOPAINEN

HÄRMÄLÄN KOULU 50 VUOTTA, ONNEA!

■ Härmälän koulussa koulutyö aloitettiin 50 vuotta sitten hyvin keskeneräisessä koulussa, taulut puuttuivat luokista ja liikuntasali, keittiö ja ruokasali olivat keskeneräisiä. Oppilaat saivat vöitelpää ja maitoa lämpimän aterian sijasta. Noin 400 oppilasta oli uuteen kouluun niin suuri että työskentely piti aloittaa kahdessa vuorossa. Koulun oppilasmäärä oli suurimmillaan lukuvuonna 1955-56, jolloin koulussa työskenteli 476 oppilasta. Vuoteen 1992 oppilasmäärä oli pudonnut 260 oppilaaseen, kun se tänään on taas 376 oppilasta.

Härmälä-Seura onnittelee Härmälän kouluyhteisöä, toivottaa menestyksellistä jatkoa ja kiittää hyvistä yhteistyöstä!

■ Yllä olevassa, vuoden 1955 keväällä Härmälän koulun ala-aulassa otetussa kuvassa on elämäniloa. Eturiviin on vähän tunkua, mutta päällimmäisenä on iloisuus. On kiva päästä kuvaan. Kuvan lapset ovat tänään lähes 60 vuotiaita. Monella on jo työelämä ohi, omat lapset aikuisia ja lapsenlapsiakin voi olla jo aika liuta. Ehkä joku tunnistaa itsensä, muistaa sen kevään ja vieressä seisovan kaverin ja varmasti ainakin jonkun opettajista.

Härmälän koulussa, kuluneen 50 vuoden aikana, ovat monet opettajapersoonallisuudet ehtineet välittää ajatuksiaan satojen ja tuhansien kasvavien persoonallisuuksien tajuntaan. Oppilas muistaa, jos ei kaikkea oppimaansa, niin ainakin opettajansa hamaan hautaan saakka. Toivottavasti koulumuistot ovat pääosin mukavia.

**Kunto koholle
Kunto-Partolassa!**

-kuntosali
-jumpat
-solarium
-rullaluistelukurssit
-hieronta
-fysioterapia

**Kunto
PARTOLA**

PARTOLA-KESKUS 33950 PIRKKALA
03 - 31 400 600 www.kunto-partola.fi

HONKOLIINI
Professional Oy

HUOLTOTALOMME MYYMÄLÄSTÄ: Ark. 8.00-17.00

- 🔧 Tarvikkeet pölynimureihin ja keskuspölynimureihin
- 🔧 Liesituulettimien suodattimet, myös ilmastointilaitteisiin
- 🔧 Kiuasvastukset, kiuaskivet, myös keraamiset
- 🔧 Pesukoneiden asennustarvikkeet
- 🔧 Turvakaukalot tiskikoneiden alle
- 🔧 Varaosat lähes kaikkiin kodinkoneisiin

Valtuutettu huolto: Miele # Bosch # Siemens # Whirlpool
Helkama # Candy # Hoover # IBERNA # Indesit # Ariston
Blomberg # Ignis # Bauknecht # Eurotech # Allway # Elixair
Ufox # Gram # Samsung # Fagor # Melissa # Helo # Harvia
Talpet # Electrolux Wascator # MUH # Caccenau # Aspira
Gorenje # **KOTIKÄYNNIT NOPEASTI**

Sarankulmankatu 25 33900 Tampere
Puh. 2254900 fax. 2254930
E-mail: yritys@hankoliini.com
www.hankoliini.com

YLI 20 - VUOTTA KODINKONEHUOLTOA

WIGRENIN PATARAVINTOLAT TUNNETAAN MAUSTA

Itsenäisyyden ikäinen Yrjö Wigren Oy on toiminut Sarankulmassa vuodesta 1989. Korkealuokkaisia lihajalosteita ja makkaroita valmistavaan yritysryppäeseen kuuluu lihanjalostuslaitoksen lisäksi kaksi lounasravintolaa ja kauppahallin myymälä.

Sarankulmassa sijaitsevat Wigrenin Pataravintolat tarjoavat maukasta, ensiluokkaisista raaka-aineista valmistettua kotiruokaa. Ruoka-annoksia voi myös noutaa mukaansa. Ravintolat valmistavat tilauksesta tarjottuun juhliin, kokouksiin ja koulutustilaisuuksiin.

Vaikka Lounasravintola Pata 2 onkin Patamäenkadulla makkaraitehtaan yhteydessä, se on avoin kaikelle yleisölle. Siellä voi lisäksi poiketa edullisille makkaraostoksille.

Pata S -ravintola sijaitsee Sarankulman S-Marketin yläkerrassa. A-oikeudet omaava ravintola tarjoaa lounasruokailun lisäksi tilat sekä kokous- että koulutuskäyttöön.

Vuosikymmenet vaihtuvat, maku säilyy

Wigren on pikku hiljaa levittäytynyt Pirkanmaalta muualle Suomeen. Tänään joka toinen Wigrenin makkarakilo syödään Pirkanmaan ulkopuolella. Suurin osa yrityksen tuotteista lukeutuu A-luokkaan, jolloin raaka-aineina käytetään vain lihaa ja mausteita. Wigrenin tuotteet eivät sisällä verta, plasmata, munanvalkuaisista, soijaa eikä prässilihaa. Suurin osa tuotteista on laktoosit-

tomia ja lähes kaikki gluteenittomia.

Maineikkaimpia tuotteita ovat muiden muassa Herkkunakki, Herkkusiskonmakkarat, meetwurstit ja maksamakkarat. Wigrenin maksamakkarareseptiin ei ole ajan hamma purrut, resepti on runsaan 60 vuoden takaa. Uusimmista tuotteista mainittakoon huippusuositettu Rosvofile.

Perheen voimin, perinteitä kunnioittaen

Wigren on yksi Suomen vanhimmista lihanjalostusyrityksistä. Alun perin neljän bengen makkaraitehtaan on kasvanut nykyaikainen, 80 henkeä työllistävä perheyrittäjä.

Yhtiön perustaja, Yrjö Wigren, aloitti työskentelyn Granbergin liha- ja leikkelemyymälän juoksupoikana Tampereen kaupapahallissa. Kesällä 1917 Wigren osti K. A. Silanderin makkara-liikkeen ja siirtyi itsenäiseksi yrittäjäksi.

Yhtiö on säilynyt lähes koko elinkaarensa ajan perheyrittäjänsä. Toimitusjohtaja Kari Salosen johdolla lihajalosteita on valmistettu Sarankulmassa vu-

desta 1989.

Wigren on aina satsannut ammattitaitoiseen henkilökuntaan, perinteitä vaalivaan tuotepolitiikkaan ja laadukkaisiin tuotteisiin.

Yrityksen toiminta-ajatuksen voi kiteyttää Anna Wigrenin jo makkaraitehtaan alkuaikoina toteamaan lauseeseen: "Jollei hyvää tehdä niin sitte ei tehdä ollenkaan".

Uuden ruokalajin keksiminen merkitsee ihmiskunnalle suurempaa onnea kuin uuden tähden löytäminen avaruudesta.

Anthelme Brillat-Savarin

V
**VAPAA
VALINTA**
... JA KAIKKI EDUKSI

Vapaa Valinnan tuotevalikoimiin kuuluvat:
**kemikalioituotteet, tekstiilit,
taloustavarat, kodintekstiilit,
lelut, eläintenruuat, langat
sekä makeiset.**

Myyntiimme Pirkanmaalla:
Koskäreiska, Keskuutori, Tammelempuistolatu,
Tullintori, Lielanti, Pirkkala, Hervanta, Nokia ja
Veljekeksi

www.yrjowigren.fi

Härmälän Pelimannit 10 vuotta

Härmälän Pelimannien syntysanat lausuttiin Kuuselan palvelutalossa 8.12. 1992, kun joukko soittajia koontui Jorma Pistokosken kutsumana. Läs-nä olivat lisäksi Ahti Miettinen, Pekka Auvinen, Tauno Kopsa, Oiva Laaksonen, Yrjö Nuutila ja Timo Aho. Yhtyeen nimi oli aluksi Etelä-Tampereen Pelimannit. Kesällä 1994 nimeksi otettiin nykyinen Härmälän Pelimannit. Pekka Auvisen kokousmuistiossa mainitaan mm. "Jorma Pistokoski kertoi idean alkuunpanosta ja totesi, että soittoharrastus alueellamme on vilkasta ja häneen on usein oltu yhteydessä ja kehoitettu tämälntyyppisen toiminnan vetäjäksi." Kokouksen lopuksi jammailtiin puolitoista tuntia

ja päätettiin, että kerran viikossa kokoontaan Kuuselan tiloihin harjoittelemaan.

Keväällä 1994 saatiin pelimanneille yhte-näinen esiintymisasu, viininpunainen liivi sekä kivinen kaulariipus. Lisäksi nuottitel-neet varustettiin liivien värisellä pelimanni-en tunnuksin painetulla banderollilla.

Soittajien määrä on ollut parhaimmillaan 17 pelimannia. Johtajina ovat toimineet Ahti Miettinen, Pauli Viitanen, Niilo Koivisto, Mauri Lehtinen ja Pekka Kallonen. Nykyi-sin johtajana toimii Niilo Ilkka. Soittajia on Härmälän lisäksi ympäri Tamperetta Teis-koa myöten. Laulusolisti Onerva Nieminen on Kangasalta ja Eero Niemi Kalevasta.

Jokavuotisia soittopaikkoja ovat Härmä-

lä-Seuran tilaisuudet. Tampereen kulttuuri-toimen järjestämät soitot samoin kuin sai-raalat, palvelutalot, Veljeskoti ja erilaiset juhlatilaisuudet. Hämeen Keväsoittoon ja Sata-Häme Soi -tilaisuuksiin Pelimannit ovat ottaneet osaa useana vuonna.

Härmälän Pelimannit muutettiin rekiste-röidyksi yhdistykseksi vuonna 1999 ja toi-mii Härmälä-Seuran kylkiäisenä. Puheenjoh-tajana toimi Jorma Pistokoski vv. 1992 - 1998 ja siitä eteenpäin Timo Aho.

Härmälän Pelimannit harjoittelevat joka torstai Kuuselan tiloissa klo 17 - 19, uudet soittajat ovat tervetulleita.

Härmälä-Seura onnittelee Härmälän Pelimanneja, toivottaa musiikillista jat-koa ja kiittää hyvästä yhteistyöstä!

PALVELEMME SEITSEMÄN PÄIVÄÄ VIIKOSSA

Asiakasomistajuus kannattaa!

Voit liittyä asiakasomistajaksi myös maksamalla vähintään 20 euron suuruisen osuusmaksun. Loput osuusmaksusta (80 €) kerrytät ostoistasi tulevilla Bonuksilla täyteen kahden vuoden kuluessa. Voit myös maksaa koska tahansa koko osuusmaksun täyteen.

**HYVÄT KAUPAT HETKESSÄ
JA BONUSTA JOPA 3 %**

Sale

Hatanpään puistokuja 23, p. 3138 2600

**ark 9-21
la 9-18
su 12-21**

PIRKANMAA

Salainen saari

Muutimme Härmälään tasan 19 vuotta sitten. Tontilla lentokentän reunassa ei kasvanut edes paju-puskaa, joten raivaustöistä pääsi vähällä ja pihan voi suunnitella neitseelliseen maastoon. Talo oli lähes valmis kun muutimme, kattolistat kyllä puutuivat mutta jotka jo 17 vuotta myöhemmin sisäremontin yhteydessä naputtelin paikoilleen. Muutimme Peltolammilta, asumistila kasvoi ja työmatka lyheni. Vuoden ikäinen Janne-poika pääsi Härmälän päiväkotiin.

Lentokentällä hinattiin vielä purjekoneita ja laskuvarjohyppäjiä korkeuksiin. Joka puolella ympäristössä rakennettiin. Hartianpankeissa tuntui riittävän energiaa. Ympäristöön ei aluksi ehtinyt paljon tutustua. Härmälän puisto oli kauppatien varrella, se näytti aluksi todella oudolta. Tuli mieleen että puiston suunnittelijat olivat ottaneet mallia läheisestä lentokentästä, niin autiolta se näytti. Nyt puut ja puskat ovat kasvaneet ja silmä on tottunut.

Tyttäreemme laajensi ympäristötutustumustaan ripeämmin. Kerran kun tivasimme, että missä hän oli aikaansa viettänyt, hän sanoi olleensa salaisessa paikassa ja se siitä. Myöhemmin selvisi että salainen paikka oli Härmälänsaari. Saaren rantakallioilla oli mukava haaveilla ehkä jo piankin saapuvasta

unelmien prinsistä. Saari oli siinäkin suhteessa salainen että Valmetin alue oli aidattu ja portilla oli Pääsy kielletty-kyltti. Härmälänsaari oli meille pitkään salainen saari.

Minulle saari toi mieleen erään Toivo Pekkasen novellin, joka kertoi kaukaisesta salaperäisestä saaresta, jonka kuvittelen olleen saman muotoisen kuin Härmälänsaaren. Muuta yhteistä näillä saarilla ei ollut. Härmälänsaarella on pitkä ja mielenkiintoinen historia, siitä kerrotaan Härmälä-Seuran kustantamassa ja Juhani Hildénin kirjoittamassa kirjassa Huvilarannikko mm. näin: "Kävelytje puikkelehti pitkin saaren rantoja ja koivujen ja mäntyjen katveeseen oli sijoitettu penkkejä. Laivalaiturilta saaren pohjoisrannalta nousi tie monin porttasaskelmin huvilalle, jonka lasiveranta katsoi etelään ja itään, siis Lepolan aluetta kohden." Kuvaus sijoittuu 1900-luvun alkuvuosien jolloin saarella oli apteekkari Clayhillsin huvila. Siihen aikaan saari oli todella saari ja sinne piti kulkea veneellä. Sitten omistajat vaihtuivat, tuli ravintoloitsija. Sosiaalidemokraat-

muutkin kuin linnut lauloivat. Näin syntyy muistoja.

Vuoden ikäisenä Härmälään muuttanut Janne-poika on kasvanut aikuiseksi ja 19 vuotta sitten istutetut pihapuut oikean puun kokoisiksi. Ympäristössä on muistoihin liittyviä kiinnekohtia ja aina enempi tulee tuttuja vastaan. Näistä tekijöistä kai se kotiseutu muodostuu.

PÄÄTOIMITTAJA

Härmäläläisten kohtaamispaikka
yli 50 vuotta.

Kahvila Jousi

A oikaudet

Nuolialantien ja Matinkadun kulmassa

Tuu nääs kattoon mitä Jousessa tapahtuu,
perjantaisin ja lauantaisin karaoke,
sunnuntaisin tietokilpailu.
Muina päivinä puhutaan kaiken maailman
asioista, vältelläänkin joskus.
Saa melliä iltapäivisin oluttakin aikas
edullisesti.

Paas poiketen Jouseen

tinen naisyhdistys ja lopuksi Pyhäjärven Saha Oy, joka kunnosti huvilasta työläisilleen asuntoja. Ennen sotia lähelle tullut valtion lentokonetehdas tyhjensi saaren. On hauska kuvitella saarella liikkua miten sielillä on joskus eletty.

Toinen lempipaikkani on Hatanpään puisto ja arboretum. Näillä alueilla on tapahtunut paljon Tampereen historiaan liittyvää, niin iloista kuin myös pohjattoman surullista. Nyt kaunis puisto on vapaasti kaikkien käytössä ja hyvä niin. Hatanpään kartanorakennus tuntuu hakevan edelleen käyttö-tarkoitustaan. Juhla-käyttöön se on enempi kuin upea, on kokemusta. Kun tyttären prinssi löytyi niin häät vietettiin Hatanpään kartanossa. Aurinko paistoi, ruusut kukkivat ja

Härmälä-Seuran julkaisemia paikallishistoriaan liittyviä kirjoja

Juhani Hildén: HUVILARANNIKKO Tampere-laisherrasväen kesäasutuksen vaiheita Rantaperkiössä ja Härmälässä. Kertomus menneestä maailmasta, kadonneesta kulttuurimuodosta, ajasta jolloin kesäasunnon autuudesta saattoi nauttia vain yhteiskunnan ylin kerros. (13 euroa)

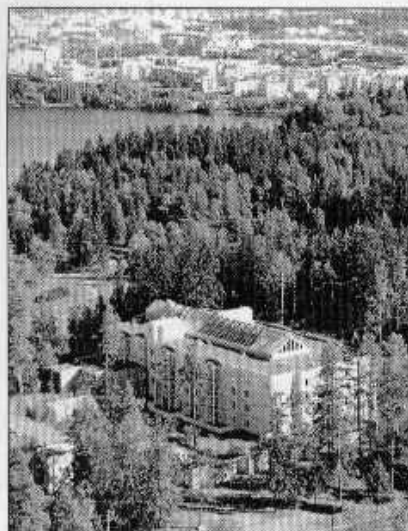
Jaana Alajoki: HÄRMÄLÄ-RANTAPERKIÖ, torpista lentokoneisiin.

Kirjassa raotetaan ovea Härmälän ja Rantaperkiön historiaan, ja muistellaan muutenkin menneitä; kun kessu kasvoi paikallisessa puutarhassa tai kun kaupungin ensimmäinen trollikka ajoi kohti Härmälää. (16 euroa)

Juhani Hildén: Taksvärkkipäivistä tietokoneaikaan. SARANKULMAN kaupunginosakirja.

Kirjassa kerrotut ihmiskohtalot antavat läheisen kosketuksen menneeseen torpariaikaan. Se antaa selkeän taustan tämän päivän yritystoiminnalle Sarankulmassa. (17 euroa)

Kirjoja voi ostaa: Toiminimi Aimo Erola, Härmälänk. 5, 33900 Tampere puh. 03-2650 872, fax 03-2650 759, auto 0400 999 471, aimo.erola@saunalahti.fi

KUUSELA PALVELUKSESSANNE

Tervetuloa Kuuselan palvelukotiin saunomaan viihtyisässä hyvin varustellussa saunatilassa sekä uimaan lämminvesialtaassamme. Voit osallistua myös vesivoimisteluryhmiimme. Tilat on suunniteltu liikuntarajoitteisille.

Kuuselan askartelussa voit toteuttaa kädentaitojasi monipuolisesti. Tarjolla on mm. maton kudontaa, posliinimaalausta ja uusia askarteluideoita ammattitaitoisen askartelunohjaajan opastuksella.

Kuuselassa on myös aktiivista päivätoimintaa: tuolijumppaa, keskustelupiirejä, bingoa, kulttuurikerho, tanssia. Härmälän seurakunta pitää Kuuselassa hartaushetkiä sekä miesten- ja naisteniltoja.

Tule virkistymään ja viihtymään Kuuselaan!

Kuuselan palvelukoti

Nuolialantie 46, 33900 TAMPERE
PUH. 285 2204
E-mail: kuusela@sgic.fi

Joka 10:s ateria ilmainen!

Arjesta juhlaan - Ravintola Kuusenoksa

Meiltä löydät
monipuoliset ja maukaat kotiruokat,
kevyt lounaat sekä makeat ja suolaiset
kahvituotteet.

Voit lounastaa päivittäin viihtyisässä
ravintolassamme tai noutaa annoksen
mukaan kotiin tai työpaikalle.
Ateriapalvelu kuljettaa lämpimän ruoan
myös kotiin tai työpöydän ääreen.

Palvelemme
ma-pe klo 8-18, lounas 11-14
la-su klo 8-15, lounas 11-14

**Merkkipäivät, muistotilaisuudet, ristiäiset,
häät, kokoukset, koulustilaisuudet...**

Autamme Teitä
järjestämään ikimuistoiset juhlat. Tarjoamme
uudet monipuoliset tilat juhlienne viettoon
sekä juuri Teille sopivat juhlaruokatarjoilut.
A-oikeudet. Palveleva henkilökunta toivottaa
Teidät perheineen viihtymään.

Ravintola Kuusenoksa

Nuolialantie 46, HÄRMÄLÄ
Puh. 285 2205, fax 285 2245
E-mail: ravintolakuusenoksa@sgic.fi

Pienhuoltopalvelua ja kotisiivousta Härmälän ja Koivistonkylän alueella

Tarjoamme ammattitaitoista palvelua kotitalouksille ja kiinteistöille

KOTISIIVOUSPALVELU
050-564 2214

mm. suursiivoukset, kevätsiivoukset,
ikkunan pesu

Tampereen
Picea Oy
Nuolialantie 46
E-mail: picea@sgic.fi

KIINTEISTÖHUOLTOPALVELU
050-596 9104

Kiinteistöhuolto mm. lumityöt, hiekoitus
Pienkorjauksia mm. tapetointi, maalaus

Suunnittelemme ja toteutamme
yhteistyössä tarvitsemasi palvelut
räätälöitynä, joista annamme myös
kustannusarvion.

Meiltä myös muita palveluja:

Aktiivi Fysioterapia oy

Kuuselan palvelukoti puh. 03-266 0979
Fysioterapia, hieronta, akupunktio, osteopaattinen käsittely,
allasterapia, neurologinen fysioterapia, psykofyysinen fysioterapia

Parturi/kampaamo puh. 03-285 2212
Tmi Erja Pekola-Ahonen

Kasvo- ja jalkahoitola

Pirkko-Eva puh. 03-285 2213
• Jaloille: perusjalkahoito, depilaatio • Käsille: käsihoito,
kestokynnet, parafiini-käsivaha • Vartalolle: transion: tehokas,
kiinteyttävä lihastyöskentely esim. vatsa, vyöhyketerapia

VUOKRA-ASUNTOJA VAPAUTUMASSA HATANPÄÄSSÄ

Kolmionkatu 2 (472), Hatanpää (122), KT

2h+kk 55 m2 vuokra 460 €/kk
 2h+kk 55,5 m2 vuokra 463 €/kk
 2h+k 56 m2 vuokra 469 €/kk

- Vakuusmaksu 250 €, ei välityspalkkiota
- Vesimaksu sisältyy vuokraan
- Kohteessa alemmat tulo- ja varallisuusrajat
- Hakemuksen voi toimittaa myös internetin välityksellä

VVO

www.vvo.fi

Hakemukset ja tiedustelut:

VVO-kotikeskus
 Kyllikinkatu 15 B
 33500 Tampere
 puh. 020 508 4458, 020 508 4450

Tuoreus. Laatu. Oikea hinta. Ark. 9-21, la 9-18
S-MARKET

Sarankulma, Nuutisarankatu 35, 33900 Tampere p. 357 6300

Tuore
**PORSAAN
 ULKOFIL**
 kg, 52,92 mk

8,90€

Ingman Bravo
**SÜKLAA-
 BANAAIJÄÄTELÖ**
 1 l / pkt 4,70 mk

0,79€

Forssan **PUNAJUURI-
 ITALIAN- JA PERUNA-
 SALAATTI**
 400 g (3,75 kg), 8,92 mk

1,50€

Kaunis **RUUKKU-
 KRYSANTEEMI**
 kpl, 16,05 mk

2,70€

Hyvä Ostos
KAHVI
 500 g (1,98 kg) 5,89 mk

0,99€

Asiakasomistajuus kannattaa!

Voit liittyä asiakasomistajaksi myös maksamalla vähintään 20 euron suuruisen osuusmaksun. Loput osuusmaksusta (80 €) kerrytät ostoistasi tulevilla Bonuksilla täyteen kahden vuoden kuluessa. Voit myös maksaa koska tahansa koko osuusmaksun täyteen.

... ja Bonusta
 jopa 3 %

**S-market Sarankulmassa
 on pysyvästi edulliset hinnat!**